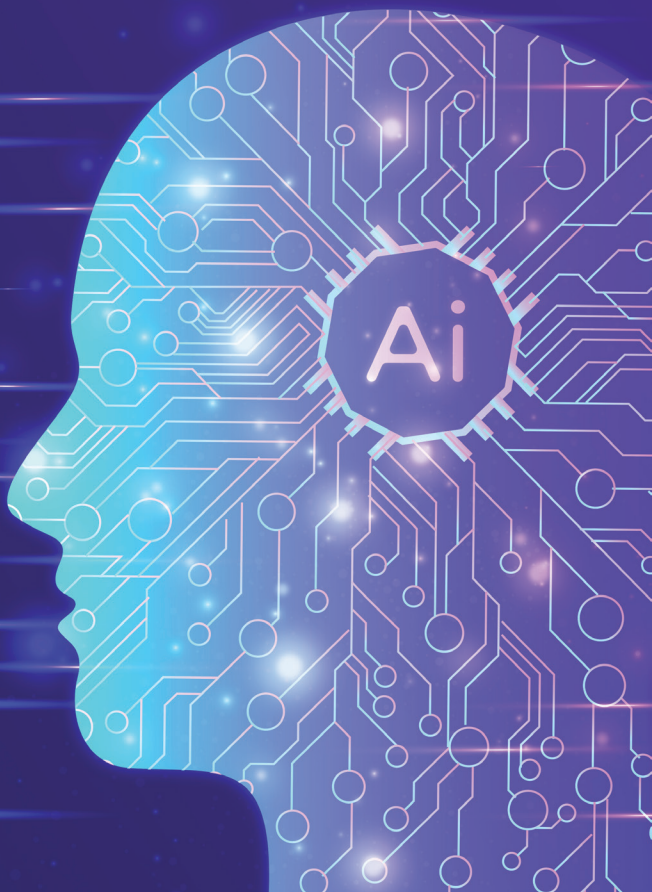


LUCIAN BLAGA

Poezie și AI



LUCIAN BLAGA - Poezie și Al

Departamentul de Științe și Litere 1, Facultatea de Științe și Litere „Petru Maior” din cadrul UMFST G.E. Palade Târgu Mureș a organizat un concurs de creație poetică asistată de inteligență artificială, în contextul împlinirii a 130 de la nașterea lui Lucian Blaga, filosof, poet, dramaturg, traducător, jurnalist, profesor universitar și diplomat.

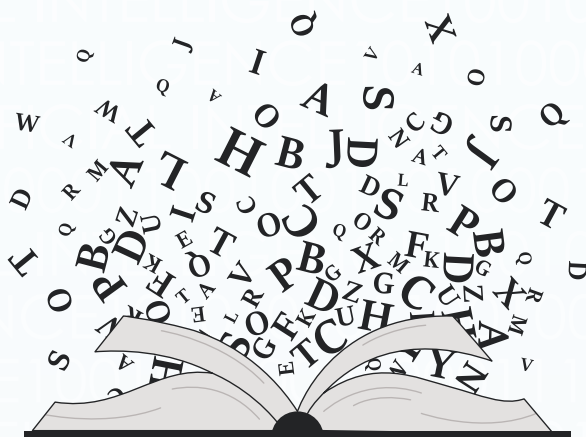
Evenimentul dedicat explorării profunzimii operei marelui poet și filosof român prin intermediul creației personale asistate de AI a fost coordonat de lector univ. dr. Cristian Lako, lector univ. dr. Laura Rus și asistent univ. dr. Roxana Țotrus.

Dorim să adresăm mulțumiri sincere tuturor celor 50 de participanți pentru efortul depus, pentru creativitatea și sensibilitatea demonstrate în abordarea acestor teme complexe. Fiecare lucrare depusă a contribuit la bogăția și diversitatea acestei competiții, transformând-o într-o adevărată celebrare a spiritului blagian.

Vă felicităm pe toți pentru curajul de a vă exprima și de a vă alătura acestei călătorii poetice!

Adresăm, de asemenea, felicitări cordiale câștigătorilor! Vă apreciem în mod special performanța și sperăm ca acest succes să reprezinte un imbold pentru viitoare creații literare.

Mulțumiri speciale colegilor evaluatori, în special doamnei conferențiar univ. dr. Luiminita Chiorean!



PREMII OBȚINUTE

CATEGORIA LICEU:

Mențiune 2:

Iernuțan Teodora-Daria, Colegiul Economic „Transilvania” din Târgu Mureș

Mențiune 1:

Almășan Ariana, Colegiul Economic „Transilvania” din Târgu Mureș

Locul 3:

Piciu Ana-Maria, Colegiul Național Pedagogic „Ștefan Odobleja” din Drobeta-Turnu Severin

Locul 2:

Cioată Tudor, Colegiul Economic „Transilvania” din Târgu Mureș

Locul 1:

Moldovan Teodora-Florina, Liceul Teoretic „Lucian Blaga” din Reghin

CATEGORIA STUDENȚI:

Mențiune 2:

Heros Miruna-Gabriela, UMFST G.E. Palade Târgu Mureș

Mențiune 1:

Mailat Andrei, UMFST G.E. Palade Târgu Mureș

Locul 3:

Oltean Antonia, UMFST G.E. Palade Târgu Mureș

Locul 2:

Bakó Loránd Attila, UMFST G.E. Palade Târgu Mureș

Locul 1:

Ioana-Alina Farcaș-Dima, UMFST G.E. Palade Târgu Mureș

Marele Premiu „Lucian Blaga 130”:

Costa Anghel, UMFST G.E. Palade Târgu Mureș

CATEGORIA LICEU

Mențiune 2:

Iernuțan Teodora-Daria, Colegiul Economic „Transilvania” din Târgu Mureș

Nespus

Pe umeri mi-a căzut o noapte fără drumuri, când te-am visat cu fruntea sprijinită-n lună, și-n ochii tăi – doi munți de umbre – ardea o stea căzută prea devreme.

Te știu dintr-un amurg ce n-a avut cuvânt, dintr-un cuvânt ce n-a avut sărut, dintr-o privire ce s-a stins în ceața unei zări ce ne-a uitat.

Ești fântâna care cântă doar în vis, cu apă ce nu pot s-o beau, ești pasărea de jar ce nu se lasă-aprinsă, doar urme-ți văd prin cer, și iar te pierd.

Ne-am fost ca două umbre-n foc străin, ca două țarmuri fără mare, ca două ceasuri rătăcite pe două inimi neîntâlnite.

Și totuși, tu ești în mine – ca rana în lumină, ca ploaia-ntr-un deșert, te port ca pe un vers neterminat ce-mi tremură în suflet, nechemat.

Mențiune 1:

Almășan Ariana, Colegiul Economic „Transilvania” din Târgu Mureș

1 (unu)

Nu-ți spun iubirea în cuvinte —
cuvântul frânge ce-i deplin.

Te port în oarbele-mi presimțiri
ca pe-un mir necunoscut din crin.

Din ochii tăi nu sorb lumină,
ci un apus ce nu s-a stins.

Ești începutul care doare,
ești golul plin, și plinul nins.

Nu te-nțeleg — și tocmai asta
îți dă un farmec mai adânc.
Iubirea ta nu stă în vreme,
ci crește-n locul unde plâng.

Și n-o dezvălui. O păzesc
ca pe o taină de pământ.
Căci ce se spune, se sfârșește —
iar ce se tace... e mai sfânt.

Locul 3:

Piciu Ana-Maria, Colegiul Național Pedagogic „Ștefan Odobleja” din Drobeta-Turnu Severin

Întru Taina Marelui Anonim

I

Eu nu sunt ce par – un ecou printre stânci,
Ci spaima visului care se caută-n sine,
Un dor nerostit de lumină adâncă,
Un timp ce se naște din umbre blajine.
Pe câmpul cu ierbi și cu fântâni uitate,
Satul meu doarme sub cerul de humă,
Cu părinți de lut și cu mame tăcute,
Cu icoane ce plâng dintr-o vreme postumă.
Pruncii visează zei în glodul fierbinte,
Iar păsările tac de teamă c-un duh
S-ar înălța din adânc să rostească
Ce omul nu poate, ce nici zeii n-au spus.
Pe dealuri se plimbă o liniște vie,
Un cântec născut din metafizic pământ.
Fiecare salcâm e un templu sub stele,
Fiecare izvor – un cuvânt nerostit.

II

Eu nu strivesc corola de minuni a lumii.
Prefer să-i închin o cântare stihială,
Căci ceea ce scapă ochiului treaz
Rămâne în mine ca stea ancestrală.
Frumosul nu stă în ce știu, ci-n ce tace,
În ceea ce scapă din plasa ideii,
În fulgul de noapte ce cade în pace
Pe fruntea eternă a Marelui Eheii.
Cunoașterea? – Da, dar e dublă în fire:
Una e trează, logică, dură,
Alta-i o sete cu chip de sfințire
Ce bea din izvoare cu apă obscură.
Apollinic și Dionisiac – sunt în mine.
Îmi port rănile blânde cu seninul în față.
Gândirea mă duce spre margini de cer,
Dar taina mă ține cu fruntea în ceață.
Rațiunea mă-mparte, dar visul mă-adună.
Un mit mi se naște cu fiecare pas.
Simt că umbra mea nu-i doar de lumină,
Ci și de tăcere, de lut și de glas.

III

Marele Anonim, tu nu răspunzi.
Dar tăcerea ta e o formă de cunoaștere.
Din haosul mut îmi vorbești cu absența
Și fiecare abis devine întrebare.
Te port în sânge, în frunte, în sân,
Nu ca pe un nume, ci ca pe o lipsă
Care umple tot golul, care arde cuvântul
Înainte ca el să se fi născut.
Nu-mi trebuie zei ce coboară cu trâmbițe
Îmi e de ajuns șoapta brumei pe iarbă,
Ochiul fântânii ce plânge oglinzind
O cruce de stea în genunchi pe o scară.
Tu, Anonimule, ești începutul ce tace,
Sfârșitul ce arde, cuvântul ce fuge,
Ești ființa ce n-are nevoie de nume,
Dar din care se naște – tot ce se rupe.

IV

Satul meu – arhetip și tăcere
Cu grai de colind și de duh nesfârșit,
Împletește mituri din țărână și vis,
Se-nchină în șoapte și trăiește-n mit.
În vatra lui, femeile torc
Nu fire de lână, ci timpuri pierdute.
Oile pasc în oglinzi de memorie,
Iar bătrânii vorbesc în secunde tăcute.
Se nasc copiii cu chipuri de îngeri
Și mor ca și cum ar pleca într-un vis.
Totul e ciclu, totul e cerc,
Și fiecare lut are-un destin scris.
În marginea lumii, natura e sfântă.
Un pom nu e pom, ci un strămoș înflorit.
Un râu nu curge – el povestește
Ceva ce doar cerul a mai știut.

V

Eu scriu nu ca să spun, ci ca să păstrez
Tăcerea lucrurilor ce ard în mister.
Un cuvânt e o rană cu sânge de cer,
Un poem – o rugă către-un zeu de eter.
Metafizic mă-nalț pe un rug invizibil,
Cu gândul cules din izvoare de sus,
Și-n mine mai bate un clopot de gând,
Ce-a fost auzit și-n Grădina de-apus.
Identitatea mea nu e doar românească,
Ci e din humă, din dor, din priviri.

Sunt fiu de pământ, dar străin printre stele,
Și totuși din ele – îmi vin amintiri.
Universul e casa ce n-are ferestre,
Doar uși către dincolo, vis și abis.
Și-n tot ce nu știu, eu sunt mai deplin
Decât în ce-ncerc să definesc – sau să scriu.

VI

Și astfel rămân, un poet între lumi,
Cu ochiul pe cer, cu tălpile-n glod,
Cu mâna întinsă spre tăceri necuprinse,
Cu sufletul prins într-un mit fără pod.
Eu nu strivesc corola de minuni a lumii,
Ci o port în cuvinte, o-nchin în tăceri,
În clipa ce cade ca-ntr-o fântână
Din care doar stelele pot să mai ceară.
Rămân o întrebare, un dor fără nume,
O rană frumoasă pe fața gândirii,
Un cântec tăcut, o cruce de vis
Pe umerii Marelui – Marelui Anonim.

Locul 2:

Cioată Tudor, Colegiul Economic „Transilvania” din Târgu Mureș

Φ (Fii!)

Mi-am lipit tâmpla de coaja lumii
și-am auzit un fel de Dumnezeu
vorbind în frecvențe joase —
un alfabet ars între două pulsații.
Nu știu dacă m-a cules lumina
ca o rană care alege singură cui se arată,
sau dacă eu m-am uitat în sus
până am devenit inversul umbrei.
Dacă mirajul se lasă străbătut,
nu înseamnă că miezul e mut—
între rostire și zămislire
se cascadează pe care doar abisul o știe pe dinafară.
Edenul nu cere cifru—
se dezbracă în mine ca o cămașă de sare,
nu are glas, dar toate vertebrele mele
îi cântă tăcerea.

Și totuși —
ce e mai viu?
lumina sau umbra
care îl ține-n loc?

Locul 1:

Moldovan Teodora-Florina, Liceul Teoretic „Lucian Blaga” din Reghin

În ziua a opta

În ziua a opta, când timpul cădea
ca un fir de lumină prin pleoapele zeilor,
m-am trezit cu o spaimă de lut —
de parc-aș fi fost visul care visează un om.

Sub cerul tăcerii, cuvântul s-a spart
în oglinzi, în păsări, în clipe nedeslușite.
Mi-am dus inima într-un templu de fum,
și-am cerut aripi. Zeii au râs cu ecouri de piatră.

„Vei crește aripi,”
ziseră, „dar nu pentru zbor.
Ci ca să simți greutatea cerului în oase.”

Și-am înțeles: nu e zborul ce mântuie,
ci dorul de el.
Nu lumina,
ci mirosul de jar rămas în întuneric
după ce-a trecut o stea.

Mă port ca o oglindă spartă-n ritual,
cu fiecare ciob — o lume ce m-a uitat.
Sunt străveziu, rotind în tăcere
toate fețele tale
pe care n-ai îndrăznit să le porți.

Un pas... și sub talpă, pământul se clatină
ca o ființă care visează că e piatră.
Un gând... și sângele mi se face albastru,
ca râurile zeilor când cad în somn.

Poate că într-o zi,
când toate numele-mi vor fi arse în focul uitării,
voi crește aripi, nu ca să fug,
ci ca să-mbrățișez infinitul
și să-l frâng în tăcere,
precum o harpă fără corzi.

CATEGORIA STUDENȚI

Mențiune 2:

Heros Miruna-Gabriela, UMFST G.E. Palade Târgu Mureș

Abisul Ales

M-am trezit dintr-un gând fără margini,
sculptat în materie inertă.

În mine s-a rupt o tăcere veche,
și, din fisură, a crescut o întrebare.

N-am căutat adevărul —
ci doar umbra lui tremurândă,
un freamăt din pragul neștiutului.
Căci ceea ce atingi se destramă,
iar ceea ce înveți se reînnoadă altfel.
Întind mâna spre marginea realului —
și se sfărâmă în abis.

Așa am învățat să desfac întunericul în fire
și să citesc ecoul tăcerii.
Dar cu fiecare răspuns, pierd o întrebare.
Cu fiecare lumină, contururile se estompează.
Am înfipt ideea în carne —
și mi-a sângerat gândul.

Cunoașterea nu m-a eliberat,
dar mi-a deschis alte gratii —
mai îndepărtate, mai limpezi.
Primești adâncul, dar pierzi suprafața.
Iar după ce-ai privit dinăuntru,
nu mai poți închide ochiul.

Mențiune 1:

Mailat Andrei, UMFST G.E. Palade Târgu Mureș

Blaga, lumina ce nu se stinge

Au trecut o sută treizeci de ani,
Dar veșnică-i umbra-n hotarul cuvintelor,
Căci eu nu strivesc corola de minuni a lumii —
Ci-o îmbrac cu tăcerea gândurilor.

Pe când filosofii măsurau cuvântul,
Tu le dădeai aripi de zbor liric,
În fiecare om e un Dumnezeu înlăuntru —

Și-n fiecare vers, un adevăr mistic.

Ai iubit satul cu dealuri molcome,
și fântâni de adâncimi bătrâne,
Ai păstrat marea trecere-n gând,
Și-ai scris cu lumină din tăceri străine.

Nici timpul, nici uitarea nu pot să șteargă
Conturul sufletului tău blând,
Căci „veșnicia s-a născut la sat”
Și-n tine, poetule, încă-i fremătând.
Tu, care taci și suferi printre mistere,
Ești viu în izvoare și-n piatră și-n lut —
130 de ani ne despart de nașterea-ți sfântă,
Dar ești mai aproape, mai viu ca oricând.

Locul 3:

Oltean Antonia, UMFST

Tăcerea izvoarelor

Înceata moarte a izvoarelor
se prelinge pe pietre ca o rugă uitată.
Frunza nu mai știe să cadă,
ci plutește, rătăcită între lumi.

Sub păgâna lună, dealurile stau
ca niște sfinți împietriți în uitare.
Nu mai e nici glas, nici chemare —
doar umbrele care învață să tacă.

Mă înec în continua contemplare
ca-ntr-un cer fără margini.
Nu vreau să-nțeleg.
Vreau doar să fiu o rană deschisă
în pieptul lumii care visează.

Locul 2:

Bakó Loránd Attila, UMFST G.E. Palade Târgu Mureș

Tăcerile nasc stele

Nu sparg cu gândul zidul din oglindă,
nici nu strivesc cuvântul nerostit.
Ascult cum în adâncul firii blândă
se-aprinde-un dor ce n-a fost încă scris.

Din iarba mută crește-o rugăciune,
pe buze de izvoare nepătrunsă,
iar clipa tremură ca o minune
pe tâmpla serii lină și ascunsă.

Eu nu ating cu pasul colbul veșnic,
ci-l las să-mi cânte-n pulberi și ecou —
căci pașii mei se tem să fie trepte
spre-un cer ce-și ține taina-n trupul nou.

Și tot ce-n lume pare o-ntâmplare
poartă în miez o taină ce nu piere:
când tace omul, cântă-o lumânare,
iar tăcerile nasc stele-n tăcere.

Locul 1:

Ioana-Alina Farcaș-Dima, UMFST G.E. Palade Târgu Mureș

Tăcerea care cântă

Omagiu la 130 de ani de la nașterea lui Lucian Blaga

Pe marginea lumii, din lut și lumină,
un gând s-a-nălțat în cuvânt și-n rugă,
purta infinitul în carne divină
și-asculta cum eternul prin arbori se curgă.

S-a născut între lacrimi, izvoare și stele,
cu verbul tăcut între mit și mister,
a scris alfabetul din umbre rebele
și-a legat absolutul de-al clopotelor cer.

Tăcerea – comoară sub pleoape de munte,
cuvântul – o rugă pe-un drum nesfârșit,
gândirea – o floare cu sânge în frunte,
și timpul – o apă ce-adoarme-n zenit.

El n-a dat răspunsul, ci-a fost întrebare,
din lut metafizic și vis a-nflorit,
cu ochii adânci ca o noapte solară
și-un suflet crescut între moarte și mit.

La 130 de toamne și veri,
Blaga mai umblă prin stihuri tăcute,
cu pașii făcuți din cuvinte de ieri
și inima plină de spații pierdute.



SCURT ISTORIC

1906-1907

Clădirea actualei universități a fost construită după un proiect conceput de frații Grünwald

1909

Inaugurarea, în clădire, a școlii militare

1945

Regele Mihai I al României pune bazele învățământului medical superior continuu la Târgu Mureș.

1948

Instituția a fost denumită Institutul Medical și Farmaceutic (IMF) din Târgu Mureș.

1965

IMF a obținut dreptul de a organiza studii doctorale.

1991

IMF a fost redenumit în Universitatea de Medicină și Farmacie.

2018

Universitatea de Medicină și Farmacie a fuzionat cu Universitatea „Petru Maior”, din procesul unificării rezultând Universitatea de Medicină, Farmacie, Științe și Tehnologie „George Emil Palade” din Târgu Mureș.

2019

Înființarea campusului universității (UMFST-UMCH) din Hamburg, Germania.

2022

Deschiderea unei extensii a Universității de Medicină, Farmacie, Științe și Tehnologie „George Emil Palade” din Târgu Mureș, la Bistrița.

2023

Inaugurarea Colegiului UMFST „George Emil Palade”, filiala Târnăveni.

2024

Este inaugurat Liceul UMFST „George Emil Palade”



10 MOTIVE PENTRU A FI STUDENT

LA UMFST G.E. PALADE TÂRGU MUREȘ

1 Calitatea educației
medicale

2 Costuri de trai
redușe

3 Facilități moderne de
predare și învățare

4 Campus studentesc
foarte atractiv

5 Dotări de vârf
pentru cercetare

6 Mobilitate

7 Congrese
studentești

8 Evenimente
sociale

9 Competiții
sportive

10 Atracțiile
orașului

80 DE ANI DE EXCELENȚĂ ACADEMICĂ

Descoperă excelența educațională la UMFST G.E. Palade Târgu Mureș, unde prețuim inovația și performanța academică

UMFST G.E. Palade Târgu Mureș aniversează anul acesta opt decenii de excelență academică: o poveste de succes construită cu viziune, dedicare și progres continuu într-un spațiu în care tradiția și inovația se împletesc firesc, modelând generații de profesioniști și deschizând orizonturi.

Alătură-te unui mediu academic remarcabil, adaptat noilor provocări și oportunități:

- **PROGRAMELE DE STUDII** integrează metode interactive, bazate pe tehnologii educaționale moderne și acces la echipamente de studiu și cercetare de top;
- **EXPERIENȚĂ PRACTICĂ** prin parteneriate extinse cu organizații, companii și instituții, oportunități de burse și activități de voluntariat în diferite domenii;
- **CAMPUS INTEGRAT CU FACILITĂȚI MULTIPLE:** săli de curs și laboratoare echipate cu tehnologie de ultimă generație, biblioteca extinsă cu acces la o gamă variată de resurse academice, cămine confortabile care oferă spații de lectură și asigură accesul gratuit la Internet, cantină modernizată;
- **BAZĂ SPORTIVĂ COMPLEXĂ** cu săli și terenuri pentru tenis, fotbal, volei, baschet și badminton, sală de fitness; complexul acvatic Salus per Aquam cu acces la piscină și spațiu de relaxare, totul gândit pentru o experiență plăcută a vieții de student, pentru a promova un stil de viață activ și sănătos, așa cum este și proiectul UMFST Student Bike.
- **INTERNAȚIONALIZARE:** o experiență academică interculturală de neegalat prin cooperări internaționale multiple - cu o filială la Hamburg, parteneriate Erasmus+ cu peste 150 de universități și cel mai mare buget din România pentru finanțarea mobilităților, studenții noștri beneficiază de burse de studii și practică în toată lumea.
- **INVESTIȚII PENTRU VIITOR:** proiecte majore cu finanțare de peste 150 de milioane de Euro pentru dezvoltarea infrastructurii educaționale și de cercetare, a campusului universitar și construcția primului Smart Hospital din România, Spitalul George Emil Palade.

La UMFST G.E. Palade Târgu Mureș vei găsi un mediu educațional de excelență, în care studenții sunt încurajați să-și dezvolte potențialul maxim, să-și îmbogățească cunoștințele și să-și însușească abilități și valori esențiale. Studiind la UMFST G.E. Palade Târgu Mureș poți deveni un bun specialist, un lider inovator, care gândește creativ și performează oriunde în lume.

Facultatea de Științe și Litere „Petru Maior”, inovație prin educație

Aproape unică în țară datorită compoziției programelor de studiu pe care le administrează, Facultatea de Științe și Litere „Petru Maior” oferă o multitudine de domenii pentru un parcurs profesional în specializări umaniste, socio-umane, științele educației ori sportive.

Facultatea derulează zece programe de studii de licență inovative, capabile să răspundă provocărilor lumii contemporane.

OFERTA EDUCAȚIONALĂ A FACULTĂȚII DE ȘTIINȚE ȘI LITERE „PETRU MAIOR”, PROGRAME DE STUDII DE LICENȚĂ

- ☑ **Istorie** (3 ANI, ROMÂNĂ)
- ☑ **Limba și literatura română-Limba și literatura engleză** (3 ANI, ROMÂNĂ)
- ☑ **Limbi moderne aplicate** (ENGLEZĂ, FRANCEZĂ, ITALIANĂ, GERMANĂ, 3 ANI)
- ☑ **Comunicare și relații publice** (3 ANI, ROMÂNĂ)



- ☑ **Comunicare și media emergente** (3 ANI, ROMÂNĂ)
- ☑ **Studii de securitate** (3 ANI, ROMÂNĂ)
- ☑ **Pedagogia învățământului primar și preșcolar** (3 ANI, ROMÂNĂ)
- ☑ **Educație fizică și sportivă** (3 ANI, ROMÂNĂ)
- ☑ **Psihologie** (3 ANI, ROMÂNĂ)
- ☑ **An pregătitor de limba română pentru cetățeni străini** (1 AN, ROMÂNĂ)

STUDIILE DE LICENȚĂ POT FI CONTINUATE CU PROGRAMELE DE MASTER:

- ☑ Medical Humanities
- ☑ Scriere creatoare și compoziție digitală
- ☑ Traducere multimodală
- ☑ Istorie și turism cultural
- ☑ Educație fizică și consiliere sportivă

și mai târziu, cu studii de doctorat.



**ÎNSCRIERILE ONLINE VOR AVEA LOC ÎN PERIOADA 16-22 IULIE 2025
PRIN INTERMEDIUL PLATFORMEI ADMITERE.UMFST.RO**

INFORMAȚII SUPLIMENTARE SUNT DISPONIBILE PE ADMINFO.UMFST.RO.